راهنمای استفاده از فایل اکسل

• چرا بودجه ارزشمند است؟

بودجهها می توانند به عنوان ابزاری اساسی برای اندازه گیری و بررسی عملکرد استفاده شود. با مقایسه ی نتایج کسب شده در دنیای واقعی با اهداف بودجهای، می توان موفقیت مدیر در کسب اهداف استراتژیک تعیین شده برای واحد گلخانه را تعیین نمود. مطمئنا نتایج کسب شده می توانند به دلایلی که خارج از کنترل مدیر است، با اهداف تعیین شده متفاوت باشند، دلایلی همچون جهش ناگهانی و غیر منتظره قیمت مواد اولیه و یا رکود اقتصادی در کشور. با این حال کنترل و ارزیابی بر اساس بودجه، ابزاری کاربردی و ملموس برای ارزیابی عملکرد واحد محسوب می شود.

در فایل پیش رو بودجهریزی به صورت فصلی (سه ماهه) تبیین شده است. در این فایل کاربر در هر فصل، پیشبینی درآمد و هزینههای تولید محصول خود را، با توجه به تفکیک انجام شده در دستهبندی درآمدها و هزینههای واقعی را هزینهها، به صورت جزء به جزء در فایل وارد نموده، و پس از فروش محصول، درآمدها و هزینههای واقعی را در فایل مربوطه وارد می کند.

با وارد شدن اطلاعات فوق درفایل، خروجیهایی از قبیل بهای اولیهی تولید محصول، بهای تمام شده محصول، بهای تمام شده محصول، بهای تمام شده محصول آماده ی فروش، سود ناخالص و خالص، به انضمام میزان و درصد اختلاف سالیانه بودجه ی پیشبینی شده و واقعی در نمودارهای مفهومی و کاربردی به کاربر ارائه میشود، تا با استفاده از اطلاعات فوق کاربر بتواند در فصلها و سالهای بعد، بودجه بندی واقع بینانه تری ارائه دهد، و با پیشبینی سود خالص گلخانه، هدف گذاری و برنامه ریزی کاربردی و مناسبی در جهت افزایش سود واحد خود داشته باشد.

• شیوه پر کردن فایل اکسل

در این فایل دو قسمت پیشبینی و مقدار واقعی تولید، هزینهها و درآمدها به تفکیک فصلهای سه ماهه آورده شده است. قسمت پیشبینی سلولهای با رنگ سفید، و قسمت ارقام واقعی با رنگ صورتی مشخص شده است.

شما تنها با پر کردن سلولهای سفید و صورتی، یعنی پیشبینی خود و مقدار واقعی بدست آمده، می توانید نتایجی از قبیل اختلاف سالیانه مقادیر پیشبینی شده و واقعی، بهای اولیه محصول، بهای نهایی محصول، بهای محصول آمادهی فروش و میزان سود ناخالص و خالص (پس از کسر مالیات) را در فایلهای خاکستری و آبی رنگ مشاهده کنید.

لازم به ذکر است شما تنها مجاز به پر کردن سلولهای سفید و صورتی میباشد، و فایلهای خاکستری و آبی رنگ توسط برنامهی اکسل تکمیل، و به عنوان خروجی به شما ارائه خواهد شد.

مدل ارائه خروجي مديريت مالي گلخانه (بودجهريزي)

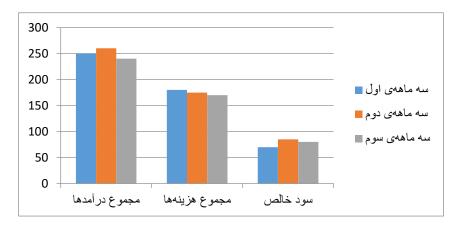
به طور کلی سه آیتم اصلی در این خروجی درآمدها، هزینه ها و سود هستند. برای بیان این آیتم ها پیشنهاد من این هست:

- ۱. ارائهی جدول اولیه از میزان مجموع درآمدها، مجموع هزینهها و مقدار سود نهایی بهصورت:
 - ۱.۱. **جدول** (اعداد وارد شده بهرنگ قرمز به عنوان مثال بیان شدهاند):

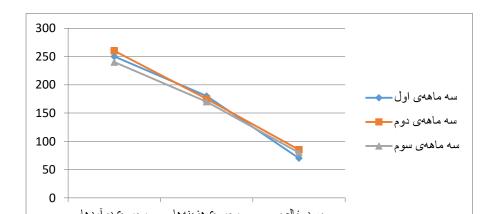
جزئيات	مجموع کل	سه ماههی	سه ماههی	سه ماههی	سه ماهدی	
	سال	چهارم	سوم	دوم	اول	
•••	1.1	78	74	78	۲۵۰.۰۰.۰۰	مجموع درآمدها
•••	٧٠۵.٠٠٠	١٨٠.٠٠.٠٠	17	۱۷۵.۰۰.۰۰	١٨٠.٠٠.٠٠	مجموع هزينهها
•••	٣٠۵.٠٠.٠٠	٨٠.٠٠٠	٧٠.٠٠.٠٠	۸۵.۰۰.۰۰	٧٠.٠٠.٠٠	سود خالص
•••	-	۲.۰۰۰	۲.۰۰۰	۲.۰۰۰	۲.۰۰۰	بهای محصول فروش رفته
						(هر واحد)

نکته: ارقام نمایش داده شده در این جدول، ارقام واقعی هستند، و مقایسهی ارقام پیشبینی شده و واقعی در قسمت دیگری که در ادامه خواهد آمد مبذول شده است.

۱.۲. **نمودار**: چون در این مبحث، مقایسه و تحلیل نتایج مدنظر است، می توان با دو نمودار میلهای و خطی، به مفهم بیشتر این مقوله به کاربر کمک کرد. (طبق مثال بالا): نمودار میلهای:

نمودار خطی:

پیشنهاد: می توان این نمودارها را به دو صورت ارائه کرد. روش اول اینکه مانند مثال بالا، نمودارها در یک صفحه زیر جدول نمودارها هم قرار بگیرد، روش دوم اینکه بالا یا زیر جدول گزینهای به نام مشاهده ی اطلاعات در قالب نمودار قرار بگیرد، و با کلیک مخاطب روی آن، نمودارها پدیدار شود. اینکه که کدام روش از نظر برنامه نویسی راحت تر و کاربر پسند تر است به عهده ی برنامه نویس می باشد.

تشریح گزینهی جزئیات در جدول خروجی:

کاربر با کلیک بر روی این گزینه که با ••• روبروی هر آیتم در جدول مشخص شده، می تواند به جزئیات هر کدام از آیتم ها دسترسی پیدا کند. به عنوان مثال در آیتم درآمدها، کاربر با کلیک بر روی این گزینه در صفحهای دیگر (یا در پائین اطلاعات ارائه شده در همین صفحه به صورت اسکرول بسته به نظر طراح) به جزئیات این مورد دسترسی پیدا می کند. به عنوان مثال برای درآمدها داریم:

جزئيات	مجموع كل سال	سەماھەي	سەماھەي سوم	سەماھەي دوم	سەماھەي اول	درآمدها
		چهارم				المعتملة الم
•••	۵۹۰.۰۰.۰۰	۱۵۰.۰۰.۰۰	14	۱۵۰.۰۰۰	۱۵۰.۰۰.	فروش داخلى محصولات
•••	٣٩٠.٠٠٠	1	1	1	9 • . • • • • • •	فروش صادراتى محصولات
•••	٣٠.٠٠٠	1	•	1 - , ,	1	سایر درآمدهای عملیاتی
•••	•	٠	٠	٠	٠	سایر درآمدهای غیر عملیاتی
•••	1.1	78	74	78	۲۵۰.۰۰۰	مجموع

و همانند آیتم قبل برای این آیتم هم میتوان از نمودارهای میلهای و خطی استفاده کرد.

نکته ۱: کاربر با کلیک بر روی آیتم جزئیات (•••) در این جدول، به جدول و نمودارهای میلهای و خطی میزان اختلاف پیشبینی مدیر گلخانه، و میزان واقعی (ارقام نمایش داده شده در جداول ارائه شده به کاربر)، و درصد اختلاف دسترسی پیدا می کند.

نکته ۲: آیتمهای هزینهها و سرفصلهای هزینهها عبارتند از:

- ۱. مواد مستقیم
- ۲. دستمزد مستقیم

- ۳. سربار
- ٣.١. مواد اوليه غير مستقيم
 - ۳.۲. هزینهی سوخت
- ٣.٣. دستمزد غير مستقيم
- ۳.۴. سایر هزینههای تولید
- ۳.۵. هزینههای اداری و تشکیلاتی
 - ۴. فروش
 - ۵. انبارداری
 - ۶. حمل و نقل

لازم به ذکر است در فایل اکسل، و فایل توضیحات ارسالی زیر مجموعه ها و آیتمهای هر کدام از این سر فصلها باجزئیات بیان شده است.

نکته ۳: سرفصل های سود عبارتند از:

- ١. سود ناخالص
- ۲. سود خالص (پس از کسر مالیات)

نکته ۴: سرفصلهای بهای محصول عبارتند از:

- ۱. بهای اولیهی محصول
- ۲. بهای تمام شدهی محصول
- ۳. بهای تمام شدهی محصول آمادهی فروش
 - ۴. بهای محصول فروش رفته

لازم به ذکر است برای فهم آسان تر کاربر میتوان در بالای هر کدام از این سرفصلها به اندازه ی یک الی دو خط آیتم مورد بررسی را تعریف کرد. بعنوان مثال:

برای توضیح بهای اولیهی محصول می توان توضیحات زیر را در کنار جدول و نمودارها ارائه کرد:

بهای اولیه محصول = هزینه مواد مستقیم + هزینه دستمزد مستقیم

بهای اولیه محصول مشخص می کند حداقل هزینه مورد نیاز برای تولید محصول چقدر است.